

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2020 și sentinței Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 21 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui,

*Ponomarenco Alexandru xxxxx, născut la
xxxxx, domiciliat în xxxxxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:*prima instanță:* 17.06.2019 – 21.11.2019*instanța de apel:* 29.11.2019 – 20.05.2020*instanța de recurs:* 19.11.2020 – 27.01.2021**A C O N S T A T A T:**

1. Prin sentința Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 21 noiembrie 2019:

Ponomarenco Alexandru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 369 alin. (3) lit. a) și art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită următoarea pedeapsă:

- Conform art. 369 alin. (3) lit. a) Cod penal - 4 ani închisoare;
- Conform 371 alin. (2) lit. b) Cod penal - 3 ani închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, a fost stabilită lui Ponomarenco Alexandru o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 5 luni cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Țigulea Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiind-ui stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, inculpatul Ponomarenco Alexandru, efectuând serviciul militar în termen la Baza Militară de Instruire a Armatei Naționale, împreună cu militarul în termen, soldatul Țigulea Ion, la data de 18.07.2018, aproximativ la ora 22:00, aflându-se în holul cazarmii, amplasat pe teritoriul Bazei Militare de Instruire a Armatei Naționale din s. Cobusca Veche, fără nici un motiv întemeiat, intenționat i-a aplicat soldatului Tudoroi Mihail mai multe lovituri cu piciorul în regiunea membrelor inferioare,

cauzându-i victimei dureri fizice, încălcând astfel grav cerințele art. 26 al Legii „Cu privire la statutul militarilor”, art. 14, 15, 19, 94 și 95 ale Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art.5 al Regulamentului disciplinei militare.

Tot el, Ponomarenco Alexandru, la data de 19.02.2019, aproximativ la ora 10:30, fiind în înțelegere prealabilă cu soldatul care a fost încorporat în serviciul militar în termen la 25.04.2018 de SAM Anenii Noi la Baza Militară de Instruire a Armatei Naționale, urmărind scopul eschivării de la îndeplinirea obligațiilor și serviciului militar în termen, fiind în înțelegere prealabilă cu soldatul Zgarbur Mihail, a părăsit teritoriul Bazei Militare de Instruire a Armatei Naționale dislocată în s. Cobusca Veche, r-ul Anenii Noi și s-a deplasat acasă în s. Roșcani, r-ul Anenii Noi, aflându-se ilegal în afara unității până la 14.03.2019, când benevol s-a întors la locul efectuării serviciului militar în termen.

Tot el, Ponomarenco Alexandru efectuând serviciul militar în termen la Baza Militară de Instruire a Armatei Naționale, împreună cu militarul Țigulea Ion la începutul lunii iulie 2018, aproximativ la ora 22:20, aflându-se în holul cazarmii, amplasat pe teritoriul Bazei Militare de Instruire a Armatei Naționale din s. Cobusca Veche, fără nici un motiv întemeiat, intenționat i-a aplicat soldatului Tudoroi Mihail două lovituri cu genunchiul în regiune mușchiului osului femur, cauzându-i victimei dureri fizice, prin care a încălcat grav cerințele art. 26 al Legii „Cu privire la statutul militarilor”, art. art.14, 15, 19, 94 și 95 ale Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art.5 al Regulamentului disciplinei militare.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Ponomarenco Alexandru a comis infracțiunea prevăzută de art. 369 alin.(3), lit.a) Cod penal, individualizată prin „încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare, manifestată prin acte de violență, săvârșite de două persoane”.

Totodată, prin acțiunile sale intenționate Ponomarenco Alexandru a comis infracțiunea prevăzută de art. 371 alin.(2), lit. b) Cod penal, individualizată prin „dezertarea, adică părăsirea unității militare de către un militar, în scopul eschivării de la serviciul militar, săvârșită de două persoane”.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către avocatul Negru Olesea, în numele inculpatului Ponomarenco Alexandru, prin care a solicitat: admiterea apelului, casarea sentinței primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ponomarenco Alexandru să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, conform art. 90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, avocatul apelant a menționat că:

- Ponomarenco Alexandru și-a recunoscut vina în privința comiterii faptei imputate lui, a contribuit activ la elucidarea circumstanțelor cauzei, a manifestat căință activă, este caracterizat pozitiv la locul de trai, nu a fost anterior în vizorul organelor de drept, la momentul comiterii faptei nu avea împlinită vârsta de 21 de ani;

- pedeapsa aplicată este una disproporționat de aspră, la individualizarea pedepsei instanța urmând să constate posibilitatea reeducării inculpatului fără izolarea lui de societate, ținându-se cont de atitudinea inculpatului față de fapta comisă, de circumstanțele ce caracterizează persoana acestuia, de gravitatea faptei comise și de consecințele acesteia, or, corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

3.1 Apel suplimentar a declarat și avocatul Codreanu Elena în numele inculpatului Ponomarenco Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței nominalizate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui Ponomarenco Alexandru pentru învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (3) Cod penal, din motiv că nu există latura subiectivă al infracțiunii. Pentru acțiunile încadrate în baza art. 371 alin.(1) Cod penal, în cazul în care instanța va ajunge la concluzia despre vinovăția acestuia, să-i fie aplicată o pedeapsă cât mai blândă.

În motivarea cerințelor sale, avocatul apelant a menționat că:

- instanța de judecată incorect a concluzionat că probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată demonstrează vinovăția inculpatului Ponomarenco Alexandru, iar la stabilirea mărimii pedepsei penale nu a ținut cont de prevederile art. 70 alin. 1¹ și ale art.79 alin. (1) Cod penal;

- Ponomarenco Alexandru și-a recunoscut vina în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art. 371 alin.(1) Cod penal, a manifestat căință sinceră, la momentul comiterii infracțiunii nu avea vârsta de 21 de ani, fapt care poate fi considerat drept circumstanță atenuantă.

3.2 Sentința primei instanțe a fost atacată de avocatul Coadă Tudor cu inculpatul Țigulea Ion, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Țigulea Ion să-i fie stabilită pedeapsa mai blândă, conform art.90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, avocatul apelant a menționat că:

- sentința este prea aspră și inechitabilă, or inculpatul și-a recunoscut vina; inculpatul Țigulea Ion nu a fost informat și nu a știut despre data examinării cauzei în instanța de judecată, astfel fiind în imposibilitate de a se prezenta, și intenționa să solicite examinarea cauzei în procedură simplificată pentru a beneficia de o pedeapsa mai blândă;

- în privința lui Țigulea Ion urmează a fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, luând în considerare vârsta fragedă a acestuia, lipsa antecedentelor penale, căință sinceră și recunoașterea vinei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2020 au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, ajungând la concluzia justă că inculpații Ponomarenco Alexandru și Țigulea Ion au săvârșit infracțiunile ce li se incriminează.

Subsidiar, instanța de apel, referindu-se la apelul inițial și cel suplimentar declarate în interesele inculpatului Ponomarenco Alexandru, a remarcat că

argumentul invocat de către avocații apelanți precum că Ponomarenco Alexandru urmează a fi achitat din motiv că nu există latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 369 alin.(3) Cod penal, este unul declarativ.

Totodată, instanța de apel a subliniat că, nu poate fi vorba de lipsa laturii subiective a infracțiunii, or inculpatul Ponomarenco Alexandru a plecat și a lipsit din unitatea militară în perioada 19.02.2019 - 14.03.2019, fără a informa superiorii despre motivele plecării din unitate, astfel încât invocarea lipsei intenției este irelevantă. Or, părăsirea unității militare de către inculpat a fost determinată de voința proprie, adică acesta a avut intenția directă de a pleca și a acționat conform acestei intenții.

La fel, instanța de apel, făcând referire la argumentul apelanților cu privire la posibilitatea aplicării în privința inculpaților a art. 90 Cod penal, a precizat că o condiție obligatorie (și unicul temei) pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită. Aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului s-a format convingerea fermă în posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp. Astfel, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, Colegiul penal trebuie să examineze dacă prin suspendarea condiționată, în cazul dat, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art.61 Codul penal.

În aceste condiții, instanța de apel a precizat că, inculpații Ponomarenco Alexandru și Țîgulea Ion s-au eschivat, fără motive întemeiate de a se prezenta în ședințele de judecată ale primei instanțe și ale celei de apel, aceștia fiind anunțați în căutare. În această ordine de idei, prima instanță a conchis corect că inculpații au desconsiderat legea penală și normele de conduită în societate, astfel încât aplicarea față de Ponomarenco Alexandru și Țîgulea Ion a unei pedepse non-privative de libertate nu este posibilă, deoarece atare pedeapsă nu-și va atinge scopul propus.

Cu referire la argumentul expus în apelul suplimentar declarat de către avocatul Codreanu Elena în numele inculpatului Ponomarenco Alexandru precum că, în privința lui Ponomarenco Alexandru urmează a fi aplicată o pedeapsă sub limita legii, prin prisma art. 79 Cod penal, instanța de apel a remarcat că apărarea nu a invocat nici o circumstanță, de nici un fel, care ar putea fi catalogată ca „excepțională”, iar sarcina prezentării unor asemenea circumstanțe îi revine apărării.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, în temeiul art. 427 Cod de procedură penală, avocatul Grosu Eugen a declarat recurs ordinar în numele inculpatului Ponomarenco Alexandru, prin care a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2020 și sentinței Judecătoria Anenii Noi din 21

noiembrie 2019 cu trimiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel sau aplicarea unei pedepse non-privative de libertate.

În motivarea recursului ordinar, recurentul a menționat că:

- instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul că prin declarațiile făcute în cadrul urmăririi penale, Ponomarenco Alexandru a recunoscut integral vinovăția în cele incriminate lui și s-a căit sincer de cele comise, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa, din motivul imposibilității de a fi prezent la ședința de judecată din cauza unor probleme de familie;

- Judecătoria Anenii Noi și Curtea de Apel Chișinău prin sentința și decizia adoptată au încălcat prevederile Art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ("Convenția"), care garantează dreptul la un proces echitabil. El proclamă principiul supremației legii, pe care este construită o societate democratică, precum și rolul primordial al sistemului judiciar în administrarea justiției, care reflectă moștenirea comună a Statelor contractante;

- sentința și decizia contestată, sunt prea aspre, ordine în care este posibilă aplicarea unei pedepse mai blânde non-privative de libertate coroborând circumstanțele săvârșirii infracțiunilor incriminate, caracteristica inculpatului și comportamentul acestuia după săvârșire infracțiunii.

În privința inculpatului Țigulea Ion, decizia instanței de apel nu a fost contestată cu recurs.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Studiind materialele cauzei, Colegiul penal conchide că, argumentul invocat de recurent precum că „*Judecătoria Anenii Noi și Curtea de Apel Chișinău prin sentința și decizia adoptată au încălcat prevederile Art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ("Convenția"), care garantează dreptul la un proces echitabil...*”, nu este incident situației în cauză, deoarece, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, întemeindu-și soluția în baza probelor verificate și apreciate corect de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie.

Totodată, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe, motivarea soluției corespunde dispozitivului deciziei, care este expus clar, or, în speță instanța de apel corect a constatat că au fost administrate suficiente probe care confirmă prezența elementelor infracțiunii prevăzute art. 369 alin. (3) lit. a) și art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, în acțiunile inculpatului Ponomarenco Alexandru, fără ca instanța de apel să admită omisiuni sau erori de drept sau de fapt ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

Distinct de cele expuse, în speță se reține, că recurentul în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că *„s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest sens următoarele.

Astfel, cu referire la criticile recurentului, precum că: *„sentința și decizia contestată, sunt prea aspre, ordine în care este posibilă aplicarea unei pedepse mai blânde non-privative de libertate coroborând circumstanțele săvârșirii infracțiunilor incriminate, caracteristica inculpatului și comportamentul acestuia după săvârșire infracțiunii”*, din care considerent solicită aplicarea în privința inculpatului Ponomarenco Alexandru a unei pedepse mai blânde, fără privarea de libertate, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate aceste critici, or instanța de apel în decizie și-a motivat corect soluția de menținere a sentinței primei instanțe, prin care aceasta și-a argumentat detaliat soluția în partea individualizării pedepsei și modului de executare a acesteia, stabilind-ui inculpatului Ponomarenco Alexandru pedeapsa echitabilă de 4 ani și 5 luni de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În această ordine de idei, reieșind din textul sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, se reține că instanțele de judecată au ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Ponomarenco Alexandru, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunii săvârșite, precum și la personalitatea inculpatului Ponomarenco Alexandru, care deși și-a recunoscut vinovăția, s-a eschivat, fără motive întemeiate de a se prezenta în ședințele de judecată ale primei instanțe și ale celei de apel, acesta împreună cu inculpatul Țigulea Ion, fiind anunțați în căutare, context în care, instanțele ierarhic inferioare corect au conchis că inculpații au desconsiderat legea penală și normele de conduită în societate, astfel încât aplicarea față de Ponomarenco Alexandru a unei pedepse non-privative de libertate nu este posibilă, deoarece o atare pedeapsă nu-și va atinge scopul propus.

Distinct de cele expuse, făcând referire la alegațiile recurentului cu privire la pretinsa încălcare de către instanțele ierarhic inferioare a prevederilor art. 6 din

Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Convenția), care garantează dreptul la un proces echitabil, Colegiul penal le apreciază drept declarative, din motiv că recurentul nu a specificat în ce anume rezidă pretinsa încălcare, ori cum anume a fost lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Ținând cont de cele expuse, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeieri justificative de a interveni în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, ce sunt legale și întemeiate, or asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de argumentat și detaliat și instanța de apel în decizia sa.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că având în vedere veridicitatea argumentelor instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției în partea pedepsei stabilite, și în virtutea corectitudinii acestora și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

8. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2020, în cauza penală în privința lui *Ponomarenco Alexandru xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 martie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda